

YAZI-Tarikatlar tartışması ve yanlış bir devlet anlayışı

Eser Karakaş: Devlet adını verdiğimiz kamu hizmeti üretim örgütü hiçbir alanda doğrunun tekeli elinde bulunduramaz, hiçbir kimseye de rehberlik edemez, etmemelidir.

30 Temmuz 2018 tarihli yazı:

<https://artigercek.com/yazarlar/eserkarakas/tarikatlar-tartismasi-ve-yanlis-bir-devlet-anlayisi>

Sizce, bizim devlet hangi tür mideye daha çok benzer?

Hangi kapağı kaldırırsanız altından yanlış bir devlet yapılanması ve yanlış bir devlet anlayışı çıkıyor, Türkiye'nin en temel problemlerinden biri de bu.

Din-devlet ilişkilerindeki büyük sorunlar (mesela Diyanet İşleri Başkanlığı) yani yanlış laiklik tanım ve uygulamaları aynı yanlış devlet anlayışının ürünleri.

Vatandaş-devlet ilişkilerindeki mevcut yine büyük sorunlar (mesela Anayasa m.66) yine aynı yanlış devlet yaklaşımlarının ve tanımlamalarının sonuçları.

Son günlerde Gülen cemaati ve Adnan Oktar cemaati tartışmalarıyla birlikte genel anlamda tarikat meselesi tartışılıyor ve yine aynı yanlış devlet anlayışı nedeniyle yanlış tartışılıyor.

Tarikat tartışmalarını felsefi, dini konulara indirgemek kanımca son derece anlamsızdır.

Evrensel hukuk ilkeleri dahilinde kalındığı sürece insanların bir biçimde örgütlenip bir araya gelmeleri, tartışmaları, ibadet etmeleri, belirli ritüelleri uygulamaları, siyaset yapmaları devletin ilgi alanının tamamen dışında kalmalıdır.

Bu örgütlenme biçimi dernekler olabilir, siyasi partiler olabilir, tarikatlar da olabilir; günümüzde çok farklı sivil toplum örgütlenme biçimleri gündemdedir.

Devlet adını verdiğimiz kamu hizmeti üretim örgütü hiçbir alanda doğrunun tekeli elinde bulunduramaz, hiçbir kimseye de rehberlik edemez, etmemelidir.

Din ve siyaset alanında da devlet ve devletin kimi örgütlerinin doğrunun tekeli temellük etmeleri, ettiklerini iddia etmeleri külliyen saçmadır.

Devletin bu örgütlenme biçimlerine tek tasarruf alanı evrensel hukuk ilkelerine göre tanımlanmış kamu düzenini bozucu eylemleri üzerine kolluk ve yargıyı devreye sokmaktır.

Bu örgütlenme biçimleri özellikle şiddete yönelik, şiddeti özendirici tasarruflarda bulunmadıkları takdirde devlet bu birimler karşısında kör olmalıdır.

Geçenlerde ekranlarda Diyanet İşleri eski Başkanının tarikatlar karşısında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın rehberlik fonksiyonu olması gerektiğini ifade ediyordu.

Rehberlik yani yol gösterme ancak doğru yolun neresi, ne olduğunun bilinmesi, mutlak hakikatin temellük edildiği iddiası ile gündeme gelebilecek bir konudur ve bu da zaten hem teoride hem pratikte mümkün değildir.

Devletin “doğru din” diye bir iddia ile ortaya çıkması ve bu doğrudan sapanları doğru yola yönlendirmek için rehberlik etmeye kalkmasının, doğru yoldan sapmaya müeyyideler getirmesinin bir hukuk devleti ile bağdaşması mümkün değildir.

Temel hukuk ilkeleri içinde kalındığı sürece her grubun, dernek, tarikat, vs., devletin doğruları istikametinde hareket etmelerini beklemek çok anlamsızdır.

Devlet tarikatın felsefesi, dini yaklaşımı, uygulamaları, ritüeli karşısında kördür, gözlerinin fal taşı gibi açık olması gereken yegane yer bu birimlerin felsefi, dini yanlışları (!) değil hukuk ilkelerine uyup uymadıklarıdır, şiddetle aralarına koymaları şart mesafedir.

İşte tam burada da devletin gücü, yanlış gücü, ve bu gücü nerede, nasıl kullandığı gündeme geliyor.

Gerçek anlamda güçlü devlet, bu güce belki hukuka dayalı güç diyebiliriz, önleyici tedbirler uygulamaz, yargı ve kolluk ile şikayetleri izler, gözler, evrensel hukuka uygun olmayan tasarrufları da müeyyideye bağlar.

Güçsüz, hukuksuz devlet ise kendine doğru tekeli misyonu vehmeder, denetlemez, denetlemesi gereken faaliyeti bizzat kendisi üretmeye kalkar, kendi doğrularından sapanları, evrensel hukuk ilkelerini de gereğinde ayaklar altına alarak cezalandırır, dernekleri, gazeteleri kapatır.

Türkiye’de din-devlet ilişkileri aynen de bu güçsüz devlet modeli çerçevesinde işlemektedir.

Camiyi tek resmi ibadethane olarak tanımlar, bu resmileştirilmiş (!), devlet dairesine benzetilmiş camilerin başına devlet memurları atanır, tek elden gönderilen görüşler bu memurlara ifade ettirilir.

Din insanın varoluşu yorumlama biçimidir en genelinde; böyle bir alanda yorum, yöntem tekeli elinde bulundurduğunu, herkese rehberlik ederek yol gösterici olabileceğini iddia eden devlet sonuçsuz ve daha da önemlisi hukuksuz bir çaba içindedir aslında.

Gülen cemaati ile ilgili büyük sorun cemaatin boyutları, fikirleri değildir; vahim sorun bürokrasi içinde hukuki-siyasi talimat zincirinin yönünün bozulduğu, kamu giriş sınav sorularının çalındığı iddiaları ve en önemlisi de 15 Temmuz vahim şiddet skandalıdır.

Adnan Oktar cemaati ile ilgili sorun da, kadınların kendi iradeleri dahilinde kaldığı sürece, Oktar’ın karşısında seksî danslar yapmaları ve bunları dini bir çerçeveye oturtmak istemeleri falan değildir, komik gelse de kimse bu duruma hukuken müdahale edemez, etmemelidir.

Temel mesele bu işlerin kızların bir bölümünün iradesi dışında gerçekleştiği iddialarıdır, laik bir devlette suç olan da din adına seksî danslar yapmak değil, tam da bu irade dışı tutulmalardır.

Eski yıllarda kullandığımız bir analogiyi, devlet-mide analogisini hatırlatarak yazıyı noktalamak isterim.

Devlet mideye, mide de devlete benzer; tıkr tıkr işleyen, öğüten, ülser, gastrit falan bulundurmeyen mideden hiç kimse bahsetmez bile, sahibinin de aklında değildir böyle iyi işleyen mide, çok önemli işini yapar, sizi de rahatsız etmez.

Ama, Őayet midenizde bir ũlseriniz, bir gastritiniz falan varsa mideniz gũndeminizin baŐ kŕoesindedir, sabah akŐam ondan konuŐursunuz, tedavi etmeye uŐraŐırsınız, daha iyi çalıŐması için çareler ararsınız, sũrekli sizi rahatsız eder, gũndeminizden dũŐmez.

Sizce, bizim devlet hangi tũr mideye daha çok benzer?

Devletimiz, pardon midemiz, hep aklımızdadır, sũrekli daha iyi çalıŐması için fikir ũretmeye çalıŐırsınız, ŕnlemler alırsınız, ilaçlar alırsınız.

Hep ũlser siz, gastritsiz bir mide ŕzlemi içindedir.

<https://artigercek.com/yazarlar/eserkarakas/tarikatlar-tartismasi-ve-yanlis-bir-devlet-anlayisi>